

מסורת הש"ס

(א) ונכרות מ. ע"ש.
(ב) ונכרות מ. ע"ש.
(ג) שם פ"ה קמ"ד (ד) ונ"ג
(ד) שם פ"ה קמ"ד (ה) ונ"ג אלעזר.
(ו) ע"פ מ"ה ש"א (ז) והנה
מ"י נגדו.

הגהות הב"ח

(א) נ"מ דלמך שמואל חלה
תרומה בחוצה לארץ:
(ב) רש"י ד"ה חלה
תרומה חלה: (ג) ר"ה אין
מולידין וכו' ועמ"ל דב"מ
דאמר מפרש בגמרא
ואע"פ שמואל כ"ל:
(ד) חו"מ ד"ה נגלגל וכו'
וה"ל חלה בירושלמי כ"ל
וחינת נמי נמק:

גליון הש"ס

תוס' ר"ה האמר רב
יורה אמר רב וכו' דרב
חנן פליג עליה. ע"י כ"מ
דף מו ע"ב חו"מ ד"ה פ"ר
מ"י:

לעיו רש"י

טור"י. עונה עולה.

מוסף רש"י

כל מקום שאסרו
חכמים מפני טראית
העין. שלא ידעו
לשבור (שבת 101) דבר
המורא וטראיתו מפני
מחלת העין שיהיה
מוטו נדבר עברה (ע"ז
11). אפילו בחזרי
חדרים אסור במקום
שזין אדם וראה חכמים
(שם). שיחון בחמה.
ליכנס. אבל לא כנגד
העם. ששחיו שמנסן
(שבת 100).

ביצה פרק ראשון ביצה

נגלג עיסה מערב י"ט מפריש ממנה חלפה ב"ט. ואע"ג דמנן
מגביהין תרומות ומעשרות ב"ט והא נמי כתרומת גזרן
ב"ט והא נמי כתרומת דגן דמנא שיהי יכול להפריש מערב י"ט
אפילו הכי מפרש שלא גזרו על תרומת עיסה שהי מותר לנגלגה
ב"ט ולאפסותה כדי לאכול פת חמה:

אין מפרש הימנה. לזה המירו
להפריש חלה אלא כעיסה שנגלגלה
ב"ט אלא זו היה לו להפריש מערב
י"ט כתרומת דגן ופירות: (א) חלפ
(ב) חלה טורט"י. חלה שמרמין מן
העיסה שחוצה לארץ הואיל ואינה
מן התורה דקיימא לן בקדושין (דף
101:) כל מצוה המלויה בפירות הגדלים
בארץ אינו נוהג אלא בארץ: אולם
והולך. כל הפת ומשייר כדי חלה
ומפרישה בחמה. אלא הפרשה
שלא לגזרין היא ולא היא הפרשה
והמפריש ב"ט אינו כמתקן דלמקד
כשאר הגזנות תרומה דגזרו בה
רנן מפני שגלה כמתקן: מי לא
בונה שמואל. אע"פ שאינו שרין
להפרישה שאם קרא עליה שם שהל
עליה שם חלה ואסורה לורים אלא
שם תרומה עליה ואיחא ככלל אין
מגביהין תרומות ומעשרות ב"ט:
מתני' אין מוליכין אם הפולס.

קס"ד) פולס המיוחד לכן ויכיר שהוא
של שובך ועמ"ל דב"ש (א) מפרש
בגמרא דאקרי ואע"פ שהוא בא
לעול גזלות שמעתי מ"ט: מתלון
לחלון. בנותו שובך עלמו שכן דרך
שובך להיות זו מחלות הרבה קן
לכל זוג חוג ומלון לכל קן וקן:
גמ' היראה. שהוא מוליכין אומר
להטיח גגו הוא לרין הכי הוא עושה

מלאכה ביום טוב: להטיח. שהיו טמין גגותיהן נטיט לפי שלא
היו משופעין אלא עשוין כמין תקרת עליה ומשמשין כן לפיכך טמין
אותן ומשפיעי הטיח לגד הכתלים שחובו מימיו: שובכו מוכיח עליו. שובכו
אל סולם מוכיח שהוא יוכר שהוא של שובך: מוסר. שהרי אין
אדם רואהו: והאמר רב יהודה אמר רב כו'. וקשיא דרב אדרב
חנן. ואע"ג דרב אמורא הוא מקשי מיניה מפני שרבן של כל בני
הגולה היה בדורו מן משמואל: פגאי. איכא תנא דקאי
כוומיה: שוטחן בחמה. מי שנשרו כליו נדבק נמי גשמים שוטחן
בחמה וכן נבטין מאלוהין: אבל לא כנגד העם. שלא יאמרו כנסן
בשבת. אלא מדי דמשום מראית העין מותר במקום נעו: לימא
רב דאמר כ"ש. לרב חנן קא פריך דאוקי לה דביה הלל כה"ר אקרי
וצרעות היחד שרו א"כ לרב חנן רב דלמך כל מקום שאסרו כו'
דלמך כ"ש כמתי' הא ודאי לא שפיק ב"ה ועבד כ"ש ועל כרחך
לביה הלל אפי' ברשות הרבים מותר משום שובכו מוכיח עליו דאי
כה"ר אסור וצרעות היחד שרי לא היה אמר רב להא שמעתא: פגאי
היא. כלומר אמר לך רב חנן ודאי רב סבר דביה הלל אפילו
כה"ר שרו ופליג עלי ואנא דאמרי כי האי תנא דלמך שוטחן בחמה
לית ליה דרב והואו חנן מוקי ביה הלל כוומיה דלא המירו אלא
ברשות היחיד ורבי אליעזר ור"ש דסבירא להו כרב מוקמי שריותא
דביה הלל דמתניתין ואפי' כה"ר דקא סברי שובכו מוכיח עליו וכו"
לית להו שובכו מוכיח עליו ואקרי אפי' בחזרי חדרים. ו"מ דלרב קא פריך
ואמר לך רב תנאי היא ולא מתלא היא דמאי רבותיהו דרבי אליעזר
זר שמשון במקום ביה הלל הא ב"ש נמי טובא הו ואין הלכה כמותן:

ממתין

מ"מ פריך שפיר כיון דרב גדול היה בדורו וראש ישיבה לשראל מן משמואל אין כפרה * דרב מן פליג עליה: ר"ב בבית שמאי.
פרש"י ומקשה לרב חנן דמוקי דביה הלל ליה להו דרב וצרי"ר דברי הכל אסור ואפילו ב"ה אקרי וצרעות היחד שרו (ואלכריה)
רב לא יאמר הכי דלא יאמר דלא כהלכתא אלא יאמר דביה שרו אפילו כה"ר שובכו מוכיח עליו ודלא שותק ומשני תנאי היא כלומר
רב חנן אמר לך אין הכי נמי דרב סבר דביה הלל שרו כה"ר פליג עלי ואנא דאמרי כי ההוא תנא דשוטחן דלית ליה דרב והואו
תנא מוקי לה ביה הלל כוומיה דלא המירו אלא ברשות היחד ור"ש דלרב קא פריך ואמר לך רב תנאי היא דסבירא להו כ"ש ואנא
סבירא לי הכי תנאי ולא נראה דמאי אולמיהו דרבי אליעזר ור"ש לגבי ביה הלל הא ב"ש טובא תנאי הו ואע"פ כן אין הלכה כמותן:
ולא

מ.

נגלג עיסה מערב י"ט מפריש חלה ב"ט. פרש"י דלע"ג דלמן
מגביהין תרומות ומעשרות ב"ט והא נמי כתרומת גזרן
ב"ט והא נמי כתרומת דגן דמנא שיהי יכול להפריש מערב י"ט
אפילו הכי מפרש שלא גזרו על תרומת עיסה שהי מותר לנגלגה
ב"ט ולאפסותה כדי לאכול פת חמה:

אין מפרש הימנה. לזה המירו
להפריש חלה אלא כעיסה שנגלגלה
ב"ט אלא זו היה לו להפריש מערב
י"ט כתרומת דגן ופירות: (א) חלפ
(ב) חלה טורט"י. חלה שמרמין מן
העיסה שחוצה לארץ הואיל ואינה
מן התורה דקיימא לן בקדושין (דף
101:) כל מצוה המלויה בפירות הגדלים
בארץ אינו נוהג אלא בארץ: אולם
והולך. כל הפת ומשייר כדי חלה
ומפרישה בחמה. אלא הפרשה
שלא לגזרין היא ולא היא הפרשה
והמפריש ב"ט אינו כמתקן דלמקד
כשאר הגזנות תרומה דגזרו בה
רנן מפני שגלה כמתקן: מי לא
בונה שמואל. אע"פ שאינו שרין
להפרישה שאם קרא עליה שם שהל
עליה שם חלה ואסורה לורים אלא
שם תרומה עליה ואיחא ככלל אין
מגביהין תרומות ומעשרות ב"ט:
מתני' אין מוליכין אם הפולס.

קס"ד) פולס המיוחד לכן ויכיר שהוא
של שובך ועמ"ל דב"ש (א) מפרש
בגמרא דאקרי ואע"פ שהוא בא
לעול גזלות שמעתי מ"ט: מתלון
לחלון. בנותו שובך עלמו שכן דרך
שובך להיות זו מחלות הרבה קן
לכל זוג חוג ומלון לכל קן וקן:
גמ' היראה. שהוא מוליכין אומר
להטיח גגו הוא לרין הכי הוא עושה

מלאכה ביום טוב: להטיח. שהיו טמין גגותיהן נטיט לפי שלא
היו משופעין אלא עשוין כמין תקרת עליה ומשמשין כן לפיכך טמין
אותן ומשפיעי הטיח לגד הכתלים שחובו מימיו: שובכו מוכיח עליו. שובכו
אל סולם מוכיח שהוא יוכר שהוא של שובך: מוסר. שהרי אין
אדם רואהו: והאמר רב יהודה אמר רב כו'. וקשיא דרב אדרב
חנן. ואע"ג דרב אמורא הוא מקשי מיניה מפני שרבן של כל בני
הגולה היה בדורו מן משמואל: פגאי. איכא תנא דקאי
כוומיה: שוטחן בחמה. מי שנשרו כליו נדבק נמי גשמים שוטחן
בחמה וכן נבטין מאלוהין: אבל לא כנגד העם. שלא יאמרו כנסן
בשבת. אלא מדי דמשום מראית העין מותר במקום נעו: לימא
רב דאמר כ"ש. לרב חנן קא פריך דאוקי לה דביה הלל כה"ר אקרי
וצרעות היחד שרו א"כ לרב חנן רב דלמך כל מקום שאסרו כו'
דלמך כ"ש כמתי' הא ודאי לא שפיק ב"ה ועבד כ"ש ועל כרחך
לביה הלל אפי' ברשות הרבים מותר משום שובכו מוכיח עליו דאי
כה"ר אסור וצרעות היחד שרי לא היה אמר רב להא שמעתא: פגאי
היא. כלומר אמר לך רב חנן ודאי רב סבר דביה הלל אפילו
כה"ר שרו ופליג עלי ואנא דאמרי כי האי תנא דלמך שוטחן בחמה
לית ליה דרב והואו חנן מוקי ביה הלל כוומיה דלא המירו אלא
ברשות היחיד ורבי אליעזר ור"ש דסבירא להו כרב מוקמי שריותא
דביה הלל דמתניתין ואפי' כה"ר דקא סברי שובכו מוכיח עליו וכו"
לית להו שובכו מוכיח עליו ואקרי אפי' בחזרי חדרים. ו"מ דלרב קא פריך
ואמר לך רב תנאי היא ולא מתלא היא דמאי רבותיהו דרבי אליעזר
זר שמשון במקום ביה הלל הא ב"ש נמי טובא תנאי הו ואין הלכה כמותן:

ממתין

מ"מ פריך שפיר כיון דרב גדול היה בדורו וראש ישיבה לשראל מן משמואל אין כפרה * דרב מן פליג עליה: ר"ב בבית שמאי.
פרש"י ומקשה לרב חנן דמוקי דביה הלל ליה להו דרב וצרי"ר דברי הכל אסור ואפילו ב"ה אקרי וצרעות היחד שרו (ואלכריה)
רב לא יאמר הכי דלא יאמר דלא כהלכתא אלא יאמר דביה שרו אפילו כה"ר שובכו מוכיח עליו ודלא שותק ומשני תנאי היא כלומר
רב חנן אמר לך אין הכי נמי דרב סבר דביה הלל שרו כה"ר פליג עלי ואנא דאמרי כי ההוא תנא דשוטחן דלית ליה דרב והואו
תנא מוקי לה ביה הלל כוומיה דלא המירו אלא ברשות היחד ור"ש דלרב קא פריך ואמר לך רב תנאי היא דסבירא להו כ"ש ואנא
סבירא לי הכי תנאי ולא נראה דמאי אולמיהו דרבי אליעזר ור"ש לגבי ביה הלל הא ב"ש טובא תנאי הו ואע"פ כן אין הלכה כמותן:
ולא

ממתין

עין משפט
נר מצוה

סד א מ"י פ"ג ח"א
י"ט חלכה כ פת
לארץ פה טו"ש ח"א סי'
מקו ספ"ג:
סד ב מ"י פ"ה ח"א
כ"ט חלכה כ פת
נכרס חלכה י'
טו"ש י"ד סי' ע"ג:
סד ג ד מ"י פ"ה ח"א
י"ט חלכה ד טו"ש
ח"א סי' תיקו ספ"ג ד:
סד ה ו מ"י פ"ב
חלכה כ פת ח"א כ
פ"ה חלכה י"ט ע"ס
פת לארץ פת טו"ש ח"א
סי' ט"א ספ"ג ח"א

רבינו הגאון

נגלג עיסה מערב י"ט מפריש ממנה חלפה ב"ט. ואע"ג דמנן
מגביהין תרומות ומעשרות ב"ט והא נמי כתרומת גזרן
ב"ט והא נמי כתרומת דגן דמנא שיהי יכול להפריש מערב י"ט
אפילו הכי מפרש שלא גזרו על תרומת עיסה שהי מותר לנגלגה
ב"ט ולאפסותה כדי לאכול פת חמה:

(א) דברי רבי שלם דאמר וחסקין קאי אליהו תנא כה"ר דברי הלל אסור. (ב) ע"י רבינו הוא ה"מ ענש"י תוס'.